

ОТЕЧЕСТВЕН ФРОНТ

РАВНЕНИЕ ПО ВЪРХОВЕТЕ

В центъра на Банско, на широк площад, има красива паметник в позата на вдъхновен трибун стои Валцаров. И сякаш чуваме от уста му огнените слова: „Животът ще дойде по-хубав от песен, похубав от пролетен ден.“

Неговият жив образ, неговата енергична стойка са набиват в око-та на всеки минавач. Тая картина стои пред нашите очи вече много години и ние я гледаме и се гордеем с нея.

И ми се иска да споделя с читателите на вестника впечатленията си от живота Валцаров.

Като ученик в прогимназията му преподавах любимите на всеки човек аръстник предмети: К. Суванко, поезия и гимнастика, по които показа завиден успех. Приятно беше да се работи с него, тъй като всичко падаше у него на добра точка. Най-много бях доволен от ученика си Валцаров по музика. Покрай хубавото му песен и лекото усояване на теорията той взимаше активно участие в моя училищен китаро-мандолинен оркестър. Свириеше хубаво на мандолина. Народните песни бяха постоянният му репертоар. Предимството имаша и руските. Нашият оркестър, който беше пораснал до 25 души, взимаше живо участие във всички забави, вечеринки, утра, чествувания. Кольо ми беше понякога и помощник — той водеше II мандолина. Добра си спомням, че свиряхме Сливенска мазурка, Красини Сарфран, Барикарола из Хюфменовите разкази, китка народни песни, туристически марш, санцовско хоро, Норма от Белини и др. Насърчавани от него, другарите и другарките му не скъпяха времето си, редовно идваха на упражнения и настояваха по-често да се явяваме на сцената. Това го издигаше в техникта очи.

На чествуването на годишнината от Илинденското въстание изнесохме богата програма. Участие в подредването й взе и Кольо. Той лаваша дух и подтик на всички. Литературният материал подбиряхме поевата от любимите му поети Яворяк, Смирненски и др., и от руските: Пушкини, Лермонтов, Некрасов. На същата забава той излезе и пламенно издекларира „Опълченците на Шилки“. И сега го виждам на сцената — сериозен, възбуден, антусяцизиран да гърми и цял да траверси:

„Три дена младите дружини как

55 г. от рождението на Н. Й. Валцаров

прохода бряня...“ Понеже и аз съм голям любител на хубавата патриотична поезия и сам страстен декламатор, не можах да се въздържа. Още несъвършил „от ура на ура и от век на век“... аз се втурнах, прогърнах го и го поздравих с огнена целувака.

Искам да се спра накратко и на друга една дейност на Кольо — театралната. Понеже в програмата на всяка вечеринка неминуемо имахме и някаква сцена или пиеса (съобразени с възрастта и способностите на младите артисти), на една такава забава изнесохме трилещката пиеса „Изворът на младостта“ от Д. Никитров. Това беше сложна работа, която достига ни измъчи. Тук имахме болари, войводи, пождове, национални герои, проратели и всевъзможен друг персонаж.

Желаещи артисти имахме, но подходящо обзаведена сцена — не. И заеся неяхме, та се принудихме да си направим. В тая пиеса Валцаров изпълни ролята на боларина Веневанин, и то много сполучливо. Веднъж при репетициите той на шега подметна, че още по-добре би играл Франц Моор от Шилеровите „Разбойници“...

Освен на сцената Кольо разви и друга една високо ценна обществена дейност: борба с алкохолизма.

Ние имахме въздержателно дружество, което развиваше заедно работа както в училището, така и вън от него. Най-преден на делото бе и тук пак Кольо, понеже навсякъде той изпяваше с интеллект и силна воля. Той заемаше председателския пост. Като такъв отделяше много време, харчеше много сили и енергия и естествено живнаше и добри успехи. По негово настояване дружеството даваше специални въздержателни забави с добра подобрани програми, дото бяха застъпени много хубави въздержателни песни, сцени, монолози и др.

Понеже Никола много четеше, бързо се издига между съучениците си и лесно можеше да развие тема на даден предмет — било литературен, било въздержателен. Особено със своите реферати — сонни и съдержателни — той

бе много полезен. Създаваше интерес у слушателите си, като се старяше да ги запознае с видни борци срещу алкохолната мапаст, като прочутия Август Фюрел, д-р Нейчев и др.

Да не изпусна! да спомена и друга добра страна в характера на поета: той бе голям любител на пиринските красоти. На отсъстващите от излети — били те дружествени или училищни. Беше истински вдъхновен турист. Със свойственния му младежки жар гребаше речниците и устремно повеждаше врселата си дружинка към Пирина, който гордо вдигаше шметните си върхове в небето. Още в предгорното той се обръщаша към групата: „Момичета и момичета, напред!“ И младите туристи гърваха след него с „Планино, Пирин планино“.

Така из ден в ден Валцаров израстваше в очите на другари и съученици, на учители и приятели като силна и обаятелна личност. И днес, спирайки много често поглед на внушителния му паметник, аз го виждам устремно летящ към нови хоризонти. Стъпил здраво върху лиедестала, той вдъхва вяра в победата на доброто.

АНГЕЛ БАЛЕР

бивш учител в прогимназията в гр. Банско

Д...
пров...
ститу...
визир...
— та...
нен...
и груп...
ра Б...
В...
стях, з...

В стран...
Южна Ам...
милioni...
„виднос...“
съставля...
населени...
кръгло на...
Вековното...
вие са да...
вали на...
Летаргия...
лощеност...
черти на...
Шея в...
Тилкара...
че на ар...
вори. От Б...
с влад ко...
пункт, кой...
но иддан...
сред фан...
иния от т...
мък, меж...
кактуси, п...
вен цяват...
зелено и с...
на, мисте...
на, мисте...

П

Ако курш...
сърцето му...
бъде на не...
зрялата вър...
Валцаров ст...
сълзните на с...
горя. Верно...
несоха негов...
И разлста...
те откриват...
крпала на пт...
мена.

Една песен...
сцената на...
Вазон“. Стих...
странци бе...
младец и че...
люпионер, н...
на органд...
готиня лиг...
поета Гьор...
си и Влад Н...
поета Валцар...
тисти реини...
Артисти и...
младоха спом...
на наши в...
негови бол...
делото на...
студенти р...
на писки...

Всички
книжки
прелисти
да
Баче
прегов...
сво
тосе
Шилки

23